

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Polácha a Mgr. Petra Šebka v právní věci **žalobců: a) V. N. a b) MUDr. H. S.**, oba zastoupeni JUDr. Janem Hrbáčkem, advokátem se sídlem Brno, Kachlíkova 15, proti **žalovanému: Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Olomouc, Jeremenkova 40a, za účasti: Vodovody a kanalizace Prostějov, a. s., se sídlem Prostějov, Krapkova 1635/26, zastoupené JUDr. Zdeňkem Klapkou, advokátem se sídlem Prostějov, T.G. Masaryka 8, o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství ze dne 25. 6. 2012, č. j. KUOK 55318/2012,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství ze dne 25. 6. 2012, č. j. KUOK 55318/2012, se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobcům náklady řízení ve výši 24 240,- Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Jana Hrbáčka, advokáta se sídlem Brno, Kachlíkova 15.

V. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se žalobou domáhají zrušení rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství ze dne 25. 6. 2012, č. j. KUOK 55318/2012, kterým bylo dle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zčásti změněno rozhodnutí Magistrátu města Prostějova, odboru životního prostředí ze dne 19. 4. 2012, č. j. PVMU 42386/2012 40, a ve zbytku bylo toto rozhodnutí postupem dle § 90 odst. 5 správního řádu potvrzeno.

I. Podstata věci

Žalovaný rozhodnutím ze dne 25. 6. 2012 změnil rozhodnutí Magistrátu města Prostějova, odboru životního prostředí ze dne 19. 4. 2012, č. j. PVMU 42386/2012 40, tak, že podmínka č. 14 výroku č. II tohoto rozhodnutí zní „*a) Za předpokladu souhlasu vlastníků nemovitostí v Prostějově, ul. Čechovická 18/71, 19/69 bude před zahájením stavby provedena pasportizace poruch uvnitř objektu a osazeny prvky pro měření posunů v trhlinách nebo alespoň dobře provedené sádrové terče. b) Na objekty budou umístěny dočasné nivelační značky podle schématu v příloze č. 3 – měřící body. Nebude-li umožněno umístit na objekty, tj. do zdiva rodinných domků, nivelační značky, měly by být umístěny na samostatných terčích mimo stavební parcely obou nemovitostí, tj. do pozemku, na kterém je vybudována komunikace, v těsné blízkosti obvodových zdí. Tyto značky musí být zaměřeny před zahájením prací na kanalizačním sběrači a po dokončení prací. Zaměření musí být provedeno přesnou nivelací. Zaměří se vzájemná půdorysná poloha bodů s přesností na 1 mm“.*

Magistrát města Prostějov jako speciální stavební úřad podle § 104 odst. 2 písm. c) a § 106 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 15 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), vydal rozhodnutím ze dne 19. 4. 2012 stavební povolení ke stavbě vodního díla „Prostějov – Zlepšení infrastruktury kanalizace 2.část Stavba I-1 sběrač B I (úsek B12-B15), SO I-1.01 Sběrač BI, SO VII – 2 Obnova komunikací, Přeložka kanalizačního výtlačného potrubí“ na pozemku parc. č. 519 v k. ú. Čechovice u Prostějova (dále též „předmětná stavba“).

II. Shrnutí žaloby

Žalobci se cítí napadeným rozhodnutím zkrácení na svých právech, zejména na právu vlastnickém a právu na spravedlivý proces podle čl. 11 a 36 Listiny základních práv a svobod. Žalobci ukazují na to, že napadeným rozhodnutím může dojít k ohrožení budovy, kterou vlastní. Podle žalobců žalovaný dostatečně nezohlednil skutečnost, že stavba kanalizace má být provedena metodou mikrotuneláže i kolem rodinného domu, jehož jsou žalobci vlastníky. Žalobci mají za to, že stavební úřad (i žalovaný) byl srozuměn s tím, že k možnému poškození budovy dojde. Tento závěr dovozují z konkretizace podmínky č. 14 žalovaným v napadeném rozhodnutí, která se týkala podmínek pro provedení stavby. Podle žalobců nemůže žádná technologie zaručit, že k poškození nemovitosti nedojde, tedy ani metoda mikrotuneláže. Žalobci poukazují rovněž na skutečnost, že dům pochází z 15. – 16. století, je bez „novodobých“ základů a vrtání tlaku v bezprostřední blízkosti by mohlo narušit statiku domu a odkazují na stávající kanalizaci, jež byla realizována ve větší vzdálenosti od domu, a dům staticky poškodila.

Žalobci rovněž napadají nedodržení vzdálenosti nově umístěné kanalizace od jejich nemovitosti (na vodorovné vzdálenosti od vnějšího líce kanalizační stoky na každou stranu 3,5 m). Podle žalobců dojde v případě realizace předmětné stavby k zásahu ochranného pásma kanalizační stoky do jejich pozemků i rodinného domu. Tímto zásahem se sníží celková hodnota pozemku i domu, neboť vlastníci (žalobci) budou značně omezováni v užívání těchto nemovitostí. Žalobci poukazují na čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, podle něhož je vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva možné jen ve veřejném zájmu, na základě zákona a za náhradu. Ve své argumentaci se opírají o nálezy Ústavního soudu ze dne 8. 4. 2004, sp. zn. II. ÚS 482/02, ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, a ze dne 12. 3. 2003, sp. zn. Pl. ÚS 38/01. Žalobci namítají, že stavba kanalizačního vodního díla v těsné blízkosti jejich nemovitosti je sice ve veřejném zájmu, avšak míra a rozsah omezení není proporcionální ve vztahu k cíli, který omezení sleduje, a prostředkům, jimiž je omezení dosahováno, a navíc není za náhradu. Napadené rozhodnutí je tak podle žalobců v rozporu s ústavním pořádkem České republiky.

Žalobci dále namítají nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Žalobci podali ve stavebním řízení námítky, kde upozorňovali na ohrožení podzemních vod (i studny žalobců), neboť kameninové roury, které mají být na stavbu kanalizace použity, nebudou dostatečně těsné. Žalovaný tuto námítku v napadeném rozhodnutí nevyřadil. Dostatečně se přitom ani nezabýval otázkou, zda zjištěné podzemní vody jsou vodami povrchovými nebo se jedná o vody z pramene. Žalobci rovněž namítají, že si správní orgán nenechal vypracovat aktuální průběhy generálních směrů podzemních vod, které by vyvrátily ty průběhy, které si v minulosti nechali vypracovat žalobci a které správní orgán zpochybnil a při svém rozhodnutí k nim nepřihlédl. Podle žalobců se jedná o zásadní otázku pro povolení tohoto stavebního díla. Žalobci dále namítají, že kameninové roury nedávají záruku

„absolutní těsnosti“. Tato propustnost přitom podle žalobců nemusí být zjištěna ani při tlakových zkouškách po položení do země, neboť tyto tlakové zkoušky nejsou způsobilé zjistit tzv. difúzní propustnost v čase po dobu předpokládané životnosti kanalizace. Taktéž technické řešení kanalizační stavby neřeší podle žalobců mechanické poruchy kanalizace při jejím provozu z pohledu ochrany podzemních vod, potažmo studny pro pitnou vodu žalobců.

Žalobci poukazují na to, že vlastní celkem tři studny v blízkosti stavby kanalizace, z nichž jedna, umístěná uvnitř jejich domu, je s kvalitní pitnou vodou. Žalobci ve své argumentaci poukazují na rozhodnutí Krajského soudu v Plni ze dne 31. 1. 2011, sp. zn. 57 A 47/2010, podle něhož nemůže být umístěna nová stavba, jež je způsobilá narušit životní prostředí. Žalovaný se však touto otázkou nezabýval, což je podle žalobců v rozporu s čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Žalobci dále namítají, že uvnitř domu jsou vybudovány dva sklepy a poukazují na nedostatečnou vzdálenost mezi domem žalobců a předmětnou stavbou kanalizace. Podle žalobců tato vzdálenost neumožňuje účinnou údržbu domu, včetně pokládek technické infrastruktury k zajištění bezpečného užívání domu a k vyloučení jeho poškození. Navrhovaná stavba tak podle žalobců zcela zastaví podzemní prostor. Žalobci tedy navrhuji napadené rozhodnutí zrušit.

V podané replice žalobci dále nově namítali, že nebyli účastníky územního řízení vztahujícího se k umístění předmětné stavby, ačkoliv se svého účastenství domáhali. Dále se žalobci v podané replice podrobněji vyjadřovali ke skutkovému stavu věci a námitkám uplatněným v žalobě.

Žalobci setrvali na svém procesním stanovisku po celou dobu řízení před soudem.

III. Shrnutí procesního stanoviska žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvádí, že žalobci v řízení o umístění stavby nepodali námitku ohrožení budovy a poukazuje na koncentraci řízení podle § 114 stavebního zákona.

Žalovaný rovněž uvádí, že realizace jiné trasy stavby kanalizačního Sběrače BI v ulici Foerstrova již není možná. Podle žalovaného žalobci svým jednáním znemožnili jiné prostorové řešení kanalizace, neboť položit kanalizaci do trasy stávající kanalizace by vyžadovalo provádění prací v otevřeném výkopu klasickou technologií. Žalovaný dále zpochybňuje, že by se v rodinném domě žalobců nalézala studna. Rovněž uvádí, že námitku ohrožení zdroje pitné vody (studny) žalobci v odvolání ze dne 4. 5. 2012 neuplatnili. Tato námitka podle žalovaného nesměřuje ke stavebnímu řízení, ale k řízení o umístění stavby.

Žalovaný dále zpochybňuje tvrzení, že správní orgány s poškozením stavby počítaly a odkazuje na vypracování znaleckého posudku Ing. L. H., jehož závěry se poté promítly do podmínek provedení stavby. K možnému znečištění či ztrátě podzemní vody žalovaný uvádí, že důkazní břemeno leží na vlastníku zdroje vody (studny). Žalobcem namítané nevhodné použití kameninových trub není podle žalovaného podloženo žádným relevantním důkazem. K ochrannému pásmu kanalizace žalovaný uvádí, že toto pásmo vzniká ze zákona a nemá charakter věcného břemene k nemovitosti. Výkladem *a contrario* lze podle žalovaného dovodit, že připojení nemovitosti ke kanalizaci její hodnotu dokonce navyšuje. Podle žalovaného předmětná stavba skutečně vede v blízkosti budovy žalobců, nicméně tato vzdálenost je cca 1,5 m.

Žalovaný navrhuje žalobu jak nedůvodnou zamítnout a na svém procesním stanovisku setrval po celou dobu řízení před soudem.

V. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – dále též „s. ř. s.“), osobami k tomu oprávněnými (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), přitom jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).

Soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a při přezkumu byl vázán žalobními body, tak jak byly žalobci uplatněny v podané žalobě (§ 75 odst. 2 s. ř. s.).

S ohledem na okolnosti dané věci, považoval zdejší soud za vhodné o žalobě rozhodnout přednostně, tedy mimo pořadí věcí, jak připouští § 56 odst. 1 s. ř. s. Jak již soud uvedl ve svém usnesení, kterým přiznal žalobě odkladný účinek, dlouhodobé oddálení výstavby kanalizace by mohlo způsobit rozpor s veřejným zájmem, a proto považoval soud za rozumné rozhodnout o žalobě přednostně.

Žalobci v podané žalobě namítali, že jejich vlastnické právo by bylo ohroženo, i kdyby měla být předmětná stavba vybudována metodou mikrotuneláže, a dále skutečnost, že správní orgány při svém rozhodování o povolení stavby byly již předem srozuměny s tím, že k poškození domu žalobců dojde. Soud však neshledává tuto námitku důvodnou.

Ze spisu vyplynulo, že v rozhodnutí o povolení stavby byla stanovena podmínka č. 14 následovně: „*Aby se předešlo neoprávněným nárokům na sanaci poruch staveb na pozemcích parc. č. 23/1a a 24/1 v k. ú. Čechovice u Prostějova, musí být provedena nutná opatření pro kontrolu deformací staveb, která jsou popsána ve znaleckém posudku.*“

Právě na základě podaného odvolání žalobců a jejich námitky týkající se neurčitosti této povinnosti, žalovaný vyhověl této námitce žalobců a podmínku č. 14 zpřesnil následovně: „*Za předpokladu souhlasu vlastníků nemovitostí v Prostějově, ul. Čechovická 18/71, 19/69 bude před zahájením stavby provedena pasportizace poruch i uvnitř objektu a osazeny prvky pro měření posunů v trhlinách nebo alespoň dobře provedené sádrové terče. b) Na objekty budou umístěny dočasné nivelační značky podle schématu v příloze č. 3 – měřící body. Nebude-li umožněno umístit na objekty, tj. do zdí rodinných domků, nivelační značky, měly by být umístěny na samostatných terčích mimo stavební parcely obou nemovitostí, tj. do pozemku, na kterém je vybudována komunikace, v těsné blízkosti obvodových zdí. Tyto značky musí být zaměřeny před zahájením prací na kanalizačním sběrači a po dokončení prací. Zaměření musí být provedeno přesnou nivelací. Zaměří se vzájemná půdorysná poloha bodů s přesností na 1 mm.*“

Tato podmínka přitom vyplývá ze znaleckého posudku č. 35/2012, vypracovaného Ing. L. H., který se vztahoval k otázce oprávněnosti obav majitelů nemovitostí Čechovická 19/69 (parc. č. 23/1) a Čechovická 18/71 (parc. č. 24/1) v Prostějově z poškození nemovitostí vlivem stavebních prací při provádění kanalizačního potrubí ve vozovce Foerstrovy ulice v Prostějově - Čechovicích.

Soud konstatuje, že již stavební úřad si nechal vyhotovit znalecký posudek k tomu, aby zjistil, zda může být předmětnou stavbou ohrožena statika budov (mj. i budovy ve vlastnictví žalobců). Závěry obsažené v tomto znaleckém posudku přitom stavební úřad ve svém rozhodnutí, kterým povolil předmětnou stavbu, náležitě zohlednil. Žalovaný navíc závěr znaleckého posudku převzal doslovně do napadeného rozhodnutí. Svoje rozhodnutí ve vztahu k této podmínce také dostatečně odůvodnil.

Zdejší soud považuje postup, který žalovaný a stavební úřad zvolili, tj. vypracování znaleckého posudku a jeho zohlednění v rozhodnutí, za dostatečný pro ochranu vlastnických práv žalobců. Právě znalecký posudek totiž mohl potvrdit, resp. vyvrátit obavy žalobců z poškození jejich domu a rovněž mohl stanovit postupy a podmínky, kterými by toto případné poškození bylo eliminováno. Tak se také v daném případě stalo. Znalec vyloučil poškození budovy ve vlastnictví žalobců, pokud bude stavba kanalizace prováděna metodou mikrotuneláže. Zároveň znalec ve snaze zabránit případným budoucím sporům o to, zda k poškození budovy stavbou kanalizace došlo či nikoli, navrhl, aby byla budova žalobců řádně zdokumentována a osazena nivelačními značkami. Právě popsaná podmínka č. 14, kterou žalovaný nově stanovil v napadeném rozhodnutí, má tento požadavek znalce realizovat. Současně má i zajistit ochranu vlastnického práva žalobců a případně usnadnit žalobcům důkazní pozici, pokud by skutečně vlivem výstavby kanalizace k poškození domu došlo. Zdejší soud tak shledal, že ochrana práv žalobců, jakožto účastníků stavebního řízení, byla v tomto případě dostatečná. V řízeních podle stavebního zákona totiž nelze trvat na ochraně zájmů pouze jednoho účastníka řízení. Velmi často se totiž střetávají odlišné

zájmy účastníků stavebního řízení. Každý účastník má však právo se k dané věci vyjádřit, a má rovněž právo na to, aby se stavební úřad jeho námitkami náležitě zabýval. Nelze přitom spoléhat na to, že budou plně uspokojeni všichni účastníci řízení, takový postup by byl sice ideálním, nicméně ve stavebních řízeních je často nereálným.

Soud souhlasí s názorem žalobců, že „sebešetrnější“ forma provádění stavby nemůže zaručit to, že k poškození domu žalobců nedojde, nicméně žalovaný udělal dle názoru soudu vše, aby k poškození domu nedošlo. Pokud by k němu přeci jen došlo, bude v případě splnění shora popsané podmínky zřejmé, že se tak stalo v souvislosti s výstavbou kanalizace a žalobci budou mít důkazně usnadněnou pozici při požadavku na náhradu škody. To nicméně neznamená, že by žalovaný již *a priori* počítal s tím, že k poškození budovy ve vlastnictví žalobců dojde. Zmíněná podmínka je stanovena toliko pro případ, pokud by k poškození došlo, navíc se jedná o reakci na námitky a požadavky žalobců.

Tuto námitku tedy soud důvodnou neshledal.

Žalobci v podané žalobě dále namítali omezení svého vlastnického práva tím, že není dodržen odstup předmětné stavby kanalizace od jejich domu, který má být 3,5 m. Svoje omezení odvozovali od toho, že do jejich rodinného domu bude zasahovat ochranné pásmo, čímž se podle nich sníží možnosti využívání, rekonstrukce i nakládání s jejich nemovitostí, což se může podle žalobců odrazit na ceně nejen jejich rodinného domu, ale i přilehlých nemovitostí.

Tato námitka však májí předmět daného řízení. Jedná se totiž o námitku, která se týká umístění předmětné stavby kanalizace. Zdejší soud zdůrazňuje, že ačkoliv na sebe jednotlivá řízení podle stavebního zákona vzájemně navazují (stavební řízení navazuje na územní řízení), je třeba zohlednit, jaké řízení právě probíhá. Stavební zákon poskytuje účastníkům řízení široký prostor pro uplatnění námitek a pokud nedojde k dohodě mezi účastníky řízení, musí stavební úřad o jednotlivých námitkách rozhodovat (viz např. § 89 odst. 5 nebo § 114 odst. 3 stavebního zákona). Účastníci řízení však při uplatňování námitek musí respektovat jednotlivá řízení podle stavebního zákona (tj. námitky směřující proti umístění stavby musí uplatnit v územním řízení, v němž je stavba umístěována, naopak námitky proti povolení stavby zase ve stavebním řízení).

Podle § 114 odst. 1 stavebního zákona může účastník řízení uplatnit námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě. Podle § 114 odst. 2 stavebního zákona se k námitkám účastníků řízení, které byly nebo mohly být uplatněny při územním řízení,

při pořizování regulačního plánu nebo při vydání územního opatření o stavební uzávěře nebo územního opatření o asanaci území, se nepřihlíží.

V daném případě žalobci uplatnili ve stavebním řízení námitku, která se vztahovala k poloze předmětné stavby, tedy k územnímu řízení, v rámci něhož se řeší právě umístění stavby (§ 76 a násl. stavebního zákona). K takové námitce tedy nebyl stavební úřad (a ani žalovaný) povinen přihlížet. Soud, který přezkoumává zákonnost postupu žalovaného a jeho prostřednictvím i stavebního úřadu, pak nemohl tuto námitku přezkoumat, neboť se vztahuje k jinému řízení, než má být přezkoumáváno (shodně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2010, sp. zn. 2 As 69/2010, dostupný na www.nssoud.cz; tento rozsudek se sice týkal dodatečného povolení stavby, avšak nic nebrání analogickému použití závěrů obsažených v tomto rozhodnutí i na danou věc, neboť z hlediska aplikace § 114 odst. 2 stavebního zákona není rozdíl mezi „řádným“ povolením stavby a povolením stavby dodatečným).

Žalobci v podané replice namítali, že nebyli účastníky územního řízení. Tato skutečnost však nic nemění na tom, že je v dané věci přezkoumáváno stavební povolení a stavební řízení, jež následuje po řízení o umístění stavby. Jedná se tedy o řízení odlišné, v němž námitky týkající se územního řízení nemohou být uplatněny (§ 114 odst. 2 stavebního zákona). Na právě uvedeném nic nemění ani skutečnost, že se žalobci neúčastnili územního řízení a svoje námitky tam neuplatnili. Otázka jejich účastenství v územním řízení přitom rovněž mívá předmět daného soudního přezkumu. Soud pouze dodává, že byť by žalobci podmínky účastenství v územním řízení podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona splňovali, bylo na nich, aby svoje námitky v územním řízení, jehož zahájení je účastníkům podle § 85 odst. 2 stavebního zákona oznamováno veřejnou vyhláškou, uplatnili. Pokud tak neučinili, nelze jinak, než jim to přičíst k tíži. Jestliže se stavební úřad a poté i žalovaný touto námitkou žalobců zabývali, učinil tak nad rámec jejich zákonné povinnosti.

Stejná situace je i ve vztahu k námitkám, které se týkaly umístění předmětné stavby v blízkosti tří studní na pozemku žalobců a odstupové vzdálenosti předmětné stavby od rodinného domu žalobců. I tyto námitky se totiž týkají umístění stavby, tedy územního řízení a přezkum předmětného stavebního řízení mívá. Tyto námitky měli žalobci uplatnit v územním řízení. Stavební úřad by je vypořádal v územním rozhodnutí a pokud by žalobci měli zato, že nezákonně, mohli by proti územnímu rozhodnutí podat žalobu, v níž by mohli účinně proti tomuto vypořádání brojit. To ale neučinili.

Žalobci v podané žalobě dále namítali nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí. Žalobci v podané žalobě uvádí, že vznesli před stavebním úřadem námitku podáním ze dne 28. 2. 2012, která se týkala ohrožení podzemních vod v lokalitě umístění předmětné stavby.

Toto podání žalobci přiložili ke svojí žalobě a soud jím provedl důkaz při jednání konaném dne 21. 3. 2013. Předložené podání, které je adresováno Městskému úřadu v Prostějově, odboru životního prostředí (a z podacího razítka plyne, že mu bylo doručeno dne 28. 2. 2012), je nazváno „Upozornění ke stavbě kanalizace v Čechovicích“ a žalobce a) zde namítá, že „do zavodněného podloží nelze umístit kanalizační typ roury, která nezaručuje absolutní těsnost, protože dochází k prosakování nečistot z kanalizace do podzemních vod. Podle informace tuto těsnost nezaručuje vámi schválená a pokládaná kameninová roura, ale pouze roura typu HOBAS. Vzhledem k tomu, že sám mohu potvrdit, že se ve výkopech před 30 lety při ukládání tehdejší kanalizace podzemní voda vyskytovala, upozorňuji vás na tuto důležitou skutečnost, kterou byste měli při budování dnešní kanalizace na ulici Čechovická a návsi v Čechovicích bezodkladně prověřit a učinit změny chránící podzemní vody a místní studny... Výskyt vody ve výkopech je proto, že na návsi v Čechovicích vyskytuje podzemní prameniště vody pro místní studny, což potvrzuje i blízký potok a jeho vodní cesta. Je zde také potvrzeno, že byla ve studních pitná kojenecká voda nejvyšší kvality, což budování kanalizace ve zdejším prameništi znehodnotilo. Jestliže se tedy kanalizace rozšiřuje a dělá se další větev, nelze ji dělat s rourou, která nezaručí perfektní těsnost, a to kameninová roura podle informace pracovníka Povodí Moravy nezaručuje“.

Žalobci předložili i odpověď, kterou od Magistrátu města Prostějova, odboru životního prostředí žalobce a) obdržel. Jedná se o přípis ze dne 22. 3. 2012, kde se uvádí, že žalobcův přípis byl vyhodnocen jako podnět k ochraně podzemní vody a jejího prameniště v lokalitě stavby kanalizačního sběrače. V tomto přípise je na žalobcovu námitku věcně reagováno.

V prvostupňovém rozhodnutí stavebního úřadu na tyto námitky žalobce není reagováno a ve vztahu k otázce ohrožení podzemních vod, je uvedeno toliko, že „jednotná kanalizace jako podzemní vodotěsný inženýrský objekt nemá žádný vliv na povrchové a podzemní vody (...) Gravitační kanalizace je navržena z kameninových trub s integrovaným těsněním. Po uložení kanalizace musí být provedeny zkoušky vodotěsnosti, které prokazují nepropustnost kanalizačních trub. K ohrožení kvality podzemních ani povrchových vod proto uložením kanalizace nemůže dojít.“

Stavební úřad se zde však nijak nevypořádal se žalobcem namítanou budoucí netěsností kameninových trub a s tím, že je třeba použít roury typu HOBAS. Právě to přitom tvořilo podstatu žalobcovy námitky.

Součástí správního spisu ve věci stavebního povolení přitom předmětná námitka ani odpověď ze dne 22. 3. 2012 obsaženy nejsou. Ostatně žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že tyto listiny se ve spise nenachází, neboť se týkaly „zcela jiného řízení“ a pro řízení o povolení stavby kanalizace nejsou „relevantní“. Nepopřel však,

že žalobce toto podání učinil, současně nepopřel ani to, že se s ním stavební úřad ve svém rozhodnutí nevypořádal.

Se závěrem žalovaného, že se zmíněné listiny týkají jiného řízení, však zdejší soud souhlasit nemůže. Je zřejmé, že podání žalobce a) se řízení o povolení stavby týkalo, neboť směřovalo proti materiálu, který měl být při stavbě kanalizace použit, a tedy proti projektové dokumentaci, současně zde žalobce vyjadřoval svoji obavu prosakování kanalizace a znečištění podzemních vod a tedy i své studny.

Podle § 114 odst. 1 stavebního zákona účastník řízení může uplatnit námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud jej jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu.

Soud v této souvislosti musí konstatovat, že byť žalobce v podání neuvedl spisovou značku řízení, k němuž směřuje, ani toto podání neoznačil jako námitky podle § 114 stavebního zákona, bylo z obsahu podání zřejmé, že se o námitky podle citovaného ustanovení jedná a že se týkají stavebního řízení předmětné stavby kanalizace.

Platí totiž, že podání se posuzuje podle skutečného obsahu, nikoliv podle označení (§ 37 odst. 1 správního řádu). Stejným způsobem je třeba postupovat i v případě námitek podaných podle stavebního zákona. Ačkoliv tedy žalobcovo podání není jako námitky označeno, nelze na ně stavebním úřadem nahlížet jako na podnět, který se ke stavebnímu řízení nevztahuje a je pro něj irelevantní.

Toto podání totiž bylo učiněno v době, kdy probíhalo stavební řízení týkající se předmětné stavby. Navíc žalobce a) toto podání nazval „*Upozornění ke stavbě kanalizace v Čechovicích*“. Není tedy pochyb, že námitky směřovaly ke stavbě kanalizace. Co se týče obsahu námitek, žalobce zpochybňoval materiál uvedený v projektové dokumentaci předmětné stavby ve vztahu k ochraně podzemních vod (zpochybňoval těsnost kameninových trub). Žalobce a) rovněž uvedl svoje jméno i adresu (Čechovická 71, Prostějov). Z této skutečnosti muselo být stavebnímu úřadu zřejmé, že žalobce a) je účastníkem předmětného stavebního řízení, které v době, kdy podával toto podání, stále probíhalo a že se žalobce v tomto řízení k předmětné stavbě vyjadřuje, konkrétně zpochybňuje materiál, který má být použit.

Soud tak uzavírá, že ačkoliv zmíněné podání nebylo označeno jako námitky, stavební úřad postupoval nesprávně, pokud toto podání nepovažoval za námitky účastníka stavebního řízení, neučinil je součástí správního spisu a řádně je v rozhodnutí nevypořádal. Neobstojí tak tvrzení žalovaného, uvedené ve vyjádření k žalobě, že se podání mělo vztahovat k jinému řízení.

Soud konstatuje, že se žalovaný, stejně jako stavební úřad musí zabývat všemi námitkami a navrženými důkazy, které se vztahují ke stavebnímu řízení. Pokud z určitého podání vyplývá, že se vztahuje ke konkrétní stavbě, o níž je v předmětné době vedeno stavební řízení, navíc se jedná o podání, které je činěno účastníkem tohoto stavebního řízení a je jím zpochybňován materiál, který má být k předmětné stavbě použit, je třeba takové podání zásadně považovat za námitky účastníka stavebního řízení podle § 114 stavebního zákona, a nikoli o podnět týkající se jiného řízení. V daném případě tak stavební úřad a ani žalovaný neučinili.

Tímto postupem bylo závažně zasaženo zejména do práva žalobce a), neboť jeho řádně uplatněné námitky nebyly vypořádány. Soud tak shledal rozhodnutí stavebního úřadu nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je rozhodnutí nepřezkoumatelné, pokud se správní orgán nevypořádá se všemi námitkami, jež byly v řízení uplatněny (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, sp. zn. 3 As 51/2007, nebo ze dne 7. 9. 2011, sp. zn. 6 Ads 99/2011, www.nssoud.cz).

Tím, že žalovaný prvostupňové rozhodnutí zčásti změnil a ve zbytku potvrdil, aniž by právě popsany nedostatek stavebního úřadu odstranil, zatížil rovněž žalovaný svoje rozhodnutí vadou spočívající v nepřezkoumatelnosti rozhodnutí.

V. Závěr

Soud tedy uzavírá, že se stavební úřad nevypořádal s námitkami žalobce a) a tuto vadu nezhojil ani žalovaný v napadeném rozhodnutí. Napadené rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Soud je proto postupem podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 téhož zákona. Podle § 78 odst. 5 tohoto zákona je žalovaný vázán právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozsudku. V novém řízení tedy žalovaný řádně vypořádá námitky žalobce a), které byly stavebnímu úřadu doručeny dne 28. 2. 2012. Zároveň toto podání žalobce učiní součástí správního spisu.

VI. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení účastníků se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci byli ve věci úspěšnými, a proto jim náleží právo na náhradu nákladů řízení proti žalovanému, který právo na náhradu nákladů řízení nemá. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobcům vznikly náklady řízení ve výši 8 000,- Kč za zaplacené soudní poplatky (tj. 2x 3000,- Kč za soudní poplatky za žalobu a 2x 1000,- Kč za soudní poplatky za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku jejich žalobě); právo na jejich náhradu tedy soud přiznal společně s náklady právního zastoupení (tři úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení, žaloba, replika, po 3360,- Kč jedná se o společné úkony při zastupování více osob, za každý úkon tedy přísluší odměna snížená o 20 % za každou osobu, podle § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a/ a d/ a § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu ve znění účinném do 31.

12. 2012; a jeden úkon – účast na jednání dne 21. 3. 2013 – 4960,- Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d/, § 11 odst. 1 písm. g/ a § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu) společně se čtyřmi režijními paušály, každým ve výši 300,- Kč, podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, v celkové výši 24 240,- Kč. K zaplacení soud stanovil žalovanému přiměřenou lhůtu.

Osobě zúčastněné na řízení nebyla uložena žádná povinnost, s níž by jí náklady mohly vzniknout, proto nemá podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 21. 3. 2013

JUDr. David Raus, Ph.D., v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Lucie Gazdová